

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: czwartek, 01, styczeń 2026 08:23

Piotr Majoch

Odsłony: 931

WSA: Choć organy jednostek samorządu terytorialnego mają sporą swobodę w sprawie regulowania trybu udzielania i rozliczania dotacji, a także przeprowadzania kontroli ich wykorzystania, nie mogą ustanawiać innych uprawnień kontrolnych niż wymienione w art. 38 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Nadużyciem jest chociażby tworzenie dodatkowych praw organu kontrolującego, a także żądanie cyklicznego przedstawiania raportów ze szczegółowymi informacjami o uczniach.

Kluczowe kwestie pozostawmy ustawodawcy

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi po otrzymaniu stosownej skargi przyjrzał się uchwale rady powiatu dotyczącej spraw finansowania oświaty. Akt przyjęty przez powiat dotyczył udzielania i rozliczania dotacji dla niesamorządowych szkół i placówek, a także trybu przeprowadzania kontroli pobrania i wykorzystania dotacji. Utworzenie takiej uchwały wiąże się z koniecznością przestrzegania szczegółowych, dość skomplikowanych upoważnień wynikających z ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, w tym art. 38 ust. 1 u.f.z.o. wyznaczającego listę kwestii koniecznych do uregulowania.

Powodem uwzględnienia skargi były przekroczenia ram upoważnienia ustawowego widoczne na poziomie fragmentu, w którym uregulowano sposób przekazywania niezbędnych informacji przez organy prowadzące niepubliczne szkoły. Sąd skonfrontował umieszczony w uchwale porządek z obowiązującym w sądownictwie administracyjnym poglądem. W jego świetle, przy kontroli wydatkowania dotacji pochodzących z budżetów jednostek samorządu terytorialnego, obowiązki kontrolujących i uprawnienia kontrolowanych winny być w wyczerpujący sposób uregulowane na mocy przepisów wyższego rzędu (rangi ustawowej). Przyjęcie, że zakres praw i obowiązków uczestników procesu kontroli można - w dużej mierze - dowolnie regulować w aktach rangi pozaustawowej wprowadziłoby chaos, którego skutkiem byłoby odmienne, niespójne kształtowanie sytuacji różnych podmiotów, sprzeczne z intencjami prawodawców.

Uregulować wiele - nie znaczy zbyt wiele

Z art. 36 ust. 1 u.f.z.o. wynika wiele uprawnień organu, m.in. prawo wstępu do szkół czy placówek, a także zapoznawania się z ich dokumentacją. W myśl art. 36 ust. 3 u.f.z.o., podmioty kontrolowane udostępniają żądane dokumenty oraz listy obecności. Z kolei art. 38 ust. 1 tej samej ustawy pozwala organowi stanowiącemu danej jednostki na ustalenie trybu udzielania i rozliczania dotacji, jak również trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości jej wykorzystania, w tym zakresu danych zawartych we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, a także terminów. Ustawodawca przyznał zatem organowi dotującemu dość spory zakres swobody w przyjęciu sposobu udzielania, rozliczania, a także kontroli wykorzystania dotacji.

Upoważnienie do ustalenia trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji nie oznacza jednak zezwolenia na stanowienie po stronie organu kontrolującego dodatkowych uprawnień, innych niż wynikające już z art. 38 ust. 1. Gdyby tworzenie takich uchwał stało się możliwe, doprowadziłoby to nieuchronnie do zamętu i niepewności co do pozycji tak kontrolowanego, jak i kontrolującego. Podobnie niedozwolone jest także żądanie od beneficjentów dotacji sporządzania zestawień i raportów dotyczących poszczególnych uczniów. Uprawnienie do żądania dokumentów wymienionych w art. 36 ust. 2 u.f.z.o. może się bowiem aktualizować tylko podczas kontroli, a oczekiwanie cyklicznego raportowania danych dotyczących uczniów nie ma podstawy prawnej.

Po rozpoznaniu sprawy, z racji zauważonych przekroczeń upoważnienia ustawowego Sąd orzekł o

Z wokandy: Samorządowe uchwały w sprawie dotacji dla szkół i przeprowadzania kontroli nie mogą zastąpić ustawy

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: czwartek, 01, styczeń 2026 08:23

Piotr Majoch

Odsłony: 931

stwierdzeniu nieważności zaskarżonej uchwały w częściach, w których zawierała "nadmiarowe" przepisy.

Wyrok WSA w Łodzi z 2 grudnia 2025 r. (sygn. I SA/Łd 601/25) - orzeczenie nieprawomocne

Źródło: [CBOSA](#)